

СИЛАБУС КУРСУ
«Консультативна психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія»)
факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Консультативна психологія
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-11 Понеділок 12.30, 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Томаржевська Інна Володимирівна innatom@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Щоп'ятниці з 10.00 до 12.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Психодіагностика», «Загальна психологія», «Основи психокорекції».
Мета та завдання курсу	<p>Метою опанування даної дисципліни є створення умов для засвоєння студентами цілісної системи знань, які допоможуть забезпечити ефективність процесу психологічного консультування; в ознайомленні з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами; у придбання базових умінь і навичок, необхідних консультантові в практичній діяльності; у формуванні та розвитку професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.</p> <p>Завдання курсу «Консультативна психологія»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знайомство з основними теоретичними уявленнями про психологічне консультування і оволодіння понятійним і термінологічним апаратом дисципліни; • формування уявлень про клієнта консультації, адекватних науковим психологічним знанням; • знайомство з професійними вимогами, що висуваються консультанту; • вивчення основних методів, прийомів і технік психологічного консультування; • вивчення форм і видів цілеспрямованого психологічного впливу в психологічному консультуванні; • ознайомлення з методом і навичками ведення консультативної бесіди; • розвиток і поглиблення навичок рефлексивного аналізу (в т.ч. консультативної бесіди).
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Основи психокорекції», «Психодіагностика», «Психологія управління», «Психологія професійного спілкування», «Основи психотерапії», «Експериментальна психологія».

Інформація про курс (про що йде мова)	<p>Курс «Консультативна психологія» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Консультативна психологія як окрема галузь психологічної науки. Консультативний процес» аналізуються основні теоретичні уявлення щодо психологічного консультування; розкривається понятійний і термінологічний апарат дисципліни; висвітлюються основні техніки консультативного контакту, його алгоритм. У змісті другого модуля «Спеціальні проблеми психологічного консультування» висвітлюються особливості консультативної діяльності психолога в сфері освіти, організаційно-управлінській, сімейній.</p>
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	<p>Опанування курсом дає можливість оволодіти базовими вміннями та навичками, необхідними консультантові в практичній діяльності з метою забезпечення ефективності процесу психологічного консультування.</p>
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	<p>Навчальна дисципліна «Консультативна психологія» є нормативною, вона – складова циклу професійної підготовки.</p>
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	<p>У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається основним теоретичним положенням та поняттям консультативної психології, опановує основні техніки та процедури психологічного консультування.</p> <p>Головний аргумент: курс допомагає у особистісно-професійному становленні успішного фахівця та сприяє у формуванні консультативних навичок та умінь.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. • Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології ФК1. • Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел ФК4. • Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій ФК5 • Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження ФК6. • Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації • Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) ФК7 • Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту ФК9 • Здатність дотримуватися норм професійної етики ФК11 • Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку ФК12.

	<ul style="list-style-type: none"> Здатність організувати власну діяльність і конструктивну взаємодію між психологом та клієнтами та останніх між собою, управляти дискусією. ФК15. <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> методологічні і теоретичні засади психологічної практики; основні принципи консультування; перспективні цілі і завдання консультування; динаміку і структуру консультативного процесу: етапи і стадії. основні ефекти і феномени консультування терапевтичні аспекти консультування; основні запити психологічного консультування у сфері освіти; теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування; базові принципи роботи психолога з основними категоріями клієнтів. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> творчо і самостійно підходити до розв’язання проблемних ситуацій, які виикають у процесі взаємодії з клієнтами; висувати гіпотези про характер проблем клієнта; аналізувати приклади прояву терапевтичних ефектів в консультуванні. проводити і аналізувати консультативну бесіду; володіти навичками (вербальними і невербальними) підтримки контакту; використовувати в бесіді базові навички – рефлексивного та не рефлексивного, активного слухання; ставити запитання, виділяти головне під час консультативної бесіди; володіти технікою отримання і аналізу інформації в консультуванні; конкретизувати, планувати, формулювати мету.
Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, конкретної професійної ситуації</p> <p>Рольовий тренінг.</p> <p>Розв’язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. «Консультативна психологія як окрема галузь психологічної науки. Консультативний процес»</p> <ol style="list-style-type: none"> Індивідуальна творча робота «Я - консультант» з використанням знань щодо різних теоретичних напрямів психологічної практики Порівняльна характеристика основних видів діяльності практичного психолога. Самодіагностика стану сформованості особистості психолога-консультанта з аналізом та рекомендаціями. <p>Модуль 2. «Спеціальні проблеми психологічного консультування»</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготовка консультації рекомендаційного характеру для батьків на задану тему. Розробка алгоритму надання індивідуалізованих рекомендацій для батьків дитини з заданими психологічними синдромами. Підбір діагностичного інструментарію для консультування подружжя.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> Абрамова Г.С. Введение в практическую психологию. – 2-е изд., - М.: Академия, 1996. – 224 с. Алешина Ю.Е. - Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. - Изд. 2-е. - М., 1999. - 208 с. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. Л., ЛГУ, 1968. – 339 с. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика. - М: Изд-во

- «Института психотерапии», 2000. - 368 с.
5. Бурменская Г.В., Карабанова О.А., Лидерс А.Г. Возрастно-психологическое консультирование. Проблемы психического развития детей. - М.: Изд-во МГУ, 1990. - 136с.
 6. Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта. – СПб.: Питер, 2001. – 294 с.
 7. Бэндлер Р., Гриндер Дж., Сатир В. Семейная терапия. - М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 1999. - 160 с.
 8. Василюк Ф.Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций). - М.:Изд-во МГУ, 1984. – 200 с.
 9. Васьковская С.В., Горностай П.П. Психологическое консультирование: Ситуационные задачи. — К: Вища школа, 1996. -192 с.
 10. Васківська С.В. Основи психологічного консультування. Навчальний посібник. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
 11. Венгер А. Л. Психологическое консультирование и диагностика. Практическое руководство. Часть 1. — М.: Генезис, 2001. — 160 с.
 12. Венгер А. Л. Психологическое консультирование и диагностика. Практическое руководство. Часть 2. — М.: Генезис, 2001. — 128 с.
 13. Глэддинг С. Психологическое консультирование.4-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 736с.
 14. Горностай П.П., Васьковская С.В. Теория и практика психологического консультирования. Проблемный подход. - Киев: Наукова думка, 1995. - 128с.
 15. Кочюнас Р. Психологическое консультирование. Групповая психотерапия. - М.: Академический Проект: ОППЛ, 2002.-464 с.
 16. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. — М.: Класс, 1994. — 133 с.
 17. Меновщиков В. Ю. Психологическое консультирование: работа с кризисными и проблемными ситуациями. — 2-е изд., стер. — М.: Смысл, 2005. - 182 с.
 18. Немов Р. С. Основы психологического консультирования: Учеб. для студ. педвузов. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. - 394 с.
 19. Основы возрастно-психологического консультирования // Учеб.-метод. пособие для студентов фак.психол. гос.ун-тов/ Г.В.Бурменская, О.А.Карабанова. А.Г.Лидерс, М.:Изд-во Моск. ун-та, 1991, - 134 с.
 20. Петрушин С.В. Мастерская психологического консультирования. -М, 2003.Семья в психологической консультации: Опыт и проблемы психологического консультирования. —М.: Педагогика, 1989. – 144 с.
 21. Практическая психология образования; Учебное пособие 4-е изд. / Под редакцией И. В. Дубровиной — СПб.: Питер, 2004. — 592 с.
 22. Психология семейных отношений с основами семейного консультирования. Под ред. Силаевой Е.Г. 3-е изд., стереотип. - М.: Академия, 2005 - 192 с.
 23. Самоукина Н. Практический психолог в школе: лекции, консультирование, тренинги. ИНТОР, 1997. – 192 с.
 24. Франкл Виктор - Сказать жизни – «Да». Упрямство Духа - <http://arhivknig.com/psikhologija-samorazvitie/69503-viktor-frankl-skazat-zhizni-da.-uprjamstvo-dukha.html>
 25. Хухлаева О. В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции: Учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.

	<p>26. Хомич Г.О. Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч.посіб. – К.: МАУП, 2004. – 152 с.</p> <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Выготский Л. С. Проблема возраста: Собр. соч.: В 6 т. — Т. 4. — М., 1984. — С. 227–231. 2. Давыдов В. В., Слободчиков В. И., Цукерман Г. А. Младший школьник как субъект учебной деятельности // Вопр. психологии. — 1992. — № 3–4. 3. Детская практическая психология: Учебник / Под ред. Т. Д. Марцинковской. — М., 2001. — С. 109–110. 4. Практическая психология образования: Учеб. пособие. — М.: ИЦ “Академия”, 2003. — 448 с. 5. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни: тренинг разрешения конфликтов. - СПб.: Речь, 2001. -288с. 6. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни / В. А. Козаков, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін.; За заг. ред. В. А. Козакова. — К.: КНЕУ, 2003. — 829 с. 																								
<p>Політик а курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																								
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="284 1270 1502 1627"> <thead> <tr> <th>Вид діяльності</th> <th>Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th>Кількість одиниць до розрахунку</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Робота на практичному, занятті (в тому числі виступ, участь у дискусії)</td> <td>5</td> <td>8</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Робота на лабораторному занятті</td> <td>5</td> <td>8</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>ІНДЗ</td> <td>10</td> <td>1</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>10</td> <td>1</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторних (практичних) занять</p>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на практичному, занятті (в тому числі виступ, участь у дискусії)	5	8	40	Робота на лабораторному занятті	5	8	40	ІНДЗ	10	1	10	Модульна контрольна робота	10	1	10	максимальна кількість балів 100			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																						
Робота на практичному, занятті (в тому числі виступ, участь у дискусії)	5	8	40																						
Робота на лабораторному занятті	5	8	40																						
ІНДЗ	10	1	10																						
Модульна контрольна робота	10	1	10																						
максимальна кількість балів 100																									

